

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Library of Congress Gr. Periodical Division
Washington, D. C. 20540
Pirmadienis, rugsėjo-September 12, 1976 m.

NO. 216

H. KISINGERIS IŠSKRIDO AFRIKA

GRUPĖ KROATŲ REIKALAUJA LAISVĖS SAVO KRAŠTUI

Nori, kad sergantis Tito leistų Kroatijai nepriklausomai tvarkytis

GANDER, Niufoundlenas. — Grupė kroatų, pagrobusi TWA lėktuvą, iš New Yorko skridusi į Chicago, reikalauja laisvės Kroatijai. Jie pajuto, kad Tito sunkiai serga, nepajėgęs priimti Prancūzijos prezidento. Kroatai mano, kad 84 metų diktatorių gali mirti, todėl dabar esąs pats geriausias laikotarpis reikalauti laisvės.

Jie pagrobė lėktuvą, nuskrido į Montrealį, gavo benzino ir išskrido į Gander aerodromą. Iš ten jie planuoja skristi tiesiai į Jugoslaviją. Niufoundlende jie paeido 31 keleivį, buvusį lėktuve, o kitus vežasi į Europą.

Kita jugoslavų grupė padėjo galingą bombą New York'e ir išmetė didaką pluoštą atšaukimų, reikalaujančių laisvės Kroatijai.

Tito tarėsi su Ceausescu

BELGRADAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito tariasi su Jugoslavijoje atsilankiusiu Rumunijos prezidentu Nicolae Ceausescu, nežinint Paryžiaus pranešimų, kad 84 m. amžiaus Jugoslavijos prezidentas serga. Užsienio diplomatai Jugoslavijoje spėjo, jog Tito liga yra tik "diplomatinis susirgimas".

Paryžiaus žiniomis, Tito atsisakė priimti Prancūzijos prezidentą Valéry Giscard d'Estaing dėl ligos. Oficiali žinių agentūra praneša, kad Jugoslavijos užsienio reikalų ministeris Milos Mićin aplankė Prancūzijos prezidentą ir jį pasveikino Tito vardu, įteikdamas Tito laišką.

Kaikiurie diplomatai spėja, jog gali būti prez. d'Estaing, susitaręs su Jugoslavijos užsienio reikalų ministru ir jam pritariant, sąmoningai panaudojo Tito ligos priežastį, paskelbdamas negalįs lankyti Jugoslaviją dėl Jugoslavijos prezidento ligos. Mat, prez. d'Estaing nepatenkintas užpuolus Prancūziją buvusioje nepriegulbių valstybių konferencijoje, įvykusioje Colombo, Sri Lanka, kurioje dalyvavo ir Tito.

Britai pertvarkė ministerių kabinetą

LONDONAS. — Rugsėjo 11 Anglijos vyriausybės ministras pirmininkas James Callaghan pertvarkė ministerių kabinetą. Naujame ministerių kabinete šiaurės Irlandijos sekr. Merlyn Rees paskirtas visos Britanijos vidaus ministru. Fred Mulley atsisėdė Britanijos gynybos ministerio kėdėn, o 46 m. amžiaus Shirley Williams — švietimo. Williams jau daugelį metų yra darbo partijos pasižymėjusi moteris politikė ir kuri, manoma, ateityje taps visos darbo partijos lyderiu.

Britų kabinetas buvo pertvarkytas, paskyrus vidaus buvusį ministrą Roy Jenkins Europos rinkas komisijos prezidentu.

IS VISO PASAULIO

Kunigas Jesse Jackson į Afriką

NEW YORKAS. — Chicagos neegru kunigas, buvęs "Operation Breadbasket" viršininkas, tai susiliekdamas įsteigęs "Operation PUSH", organizuoja judėjimą amerikiečių grupė-misija į Pietų Afriką ir Pietų Afrikos general. konsulo pareiškimu, atrodo, jam bus leista. "Mes mėgstame juodus intelektualus, ypač jei jie yra bešališki", pasakė gen. konsulas. Kun. Jackson tokią "misiją" organizuoja iš neegru reporterių, kunigų, darbo unijų vadų, ir politikierių ir Pietų Afrikoje planuoja kalbėtis su studentais ir kaliniams.

Ispanijos baskai nerimsta

MADRIDAS. — Ispanijos baskų teritorijoje prasidėjo streikų bangą, protestuojant prieš policiją, kuri trečiadienio naktį nušovė baską Jesus Zabala, 24 metų amžiaus darbininką. Irun, Renteria, Pasajas, Lezo ir Oyarzun miesteliuose visos dirbtuvės ir didžioji dalis krautuvų ir bankų protesto ženklais užsitarė. Įtakinga pagrindinio darbo unija organizuoja protesto streikus visoje San-Sebastian srityje. Jezus Zabala buvo policijos nušautas prieš valdžią surengtoje demonstracijoje.

Graikijos vyriausybė atsistatydino

ATENAI. — Premjerui Constantine Caramanlis pradėjus valdžios reorganizaciją ir jam pareikalavus visas Graikijos ministerių kabinetas atsistatydino. Šį savaitgalį Caramanlis prisaikdins eile naujų ministerių ir viceministerių.

Lockheed skandalas Japonijoje

TOKIO. — Ryšium su Lockheed kvičių skandalu, Japonijos prokuratūra iškėlė teisme bylą prieš buvusį transporto ministerį Tomisaburo Hashimoto ir buvusį parlamentarį transporto viceministrą Takayuki Sato, kaltinamus priėmimus kyšius iš Lockheed lėktuvų statybos kompanijos.

Trankinių susidūrimas Kamerune

DOUALA, Kamerūnas. — Ketvirtadienio naktį tarp Douala ir Yaounde, Afrikoje dvim žmonių pliniams trankiniams susidūrus 10 keleivių užmušta ir šimtai sužeista, daugelis sužeisti rimtai. Pradėta tirti tų trankinių susidūrimo priežastys.

Blogos vartojams žinios

WASHINGTONAS. — Žemės ūkio departamentas viešai jau paskelbė, kad reikia laukti maisto kainų kilimo. Esą, ateinančių metų pradžioje maistas pabrangs 3-4% ir gali būti net 6%.

Priežastis yra ta, kad šiais metais visoje Amerikoje pasireišusi sausra žymiai sumažino pasėlių derlių. Antra vertus, nežinint, kad šiemet Rusijoje derlius yra kiek geresnis už praėjusius metus, rusai ir toliau pirks JAV grūdus. Numatoma, kad Maskva, didindama savo atsargas visokiems atvejams, išveš grūdų iš JAV iki 10 milijonų metrinų tonų.

Liūdi tūkstančiai kiniečių

PEKINGAS. — Kinijos valstybės lyderiui Mao Ce-tungui mirus, visa raudonoji Kinija apsidengė liūdesio šydu. Virš dešimties tūkstančių Pekingo kiniečių liūdesyje susikaupė pagerbė savo lyderį, perkeltant jo kūną į piliečių tautinius susirinkimus susirinkimų rūmuose iki rugsėjo 18 d. Jį laidos rugsėjo 18 d.

Laidotuvių komiteto sudaro keturi komunistų partijos vice-lyderiai, kurių vienas bus išrinktas vadovauti Kinijai. Pagal 1973 m. raudonosios Kinijos konstituciją, 195 centralinis komunistų partijos komitetas turės išrinkti lyderį partijos ir visos Kinijos. Spėjama, kad laikinai lyderių kolektyvui bus pavesta valdyti Kiniją ir tą kolektyvą, galimas daktas, sudarys 4 komunistų partijos vicepirminkai.

Northwest universiteto vežio centras

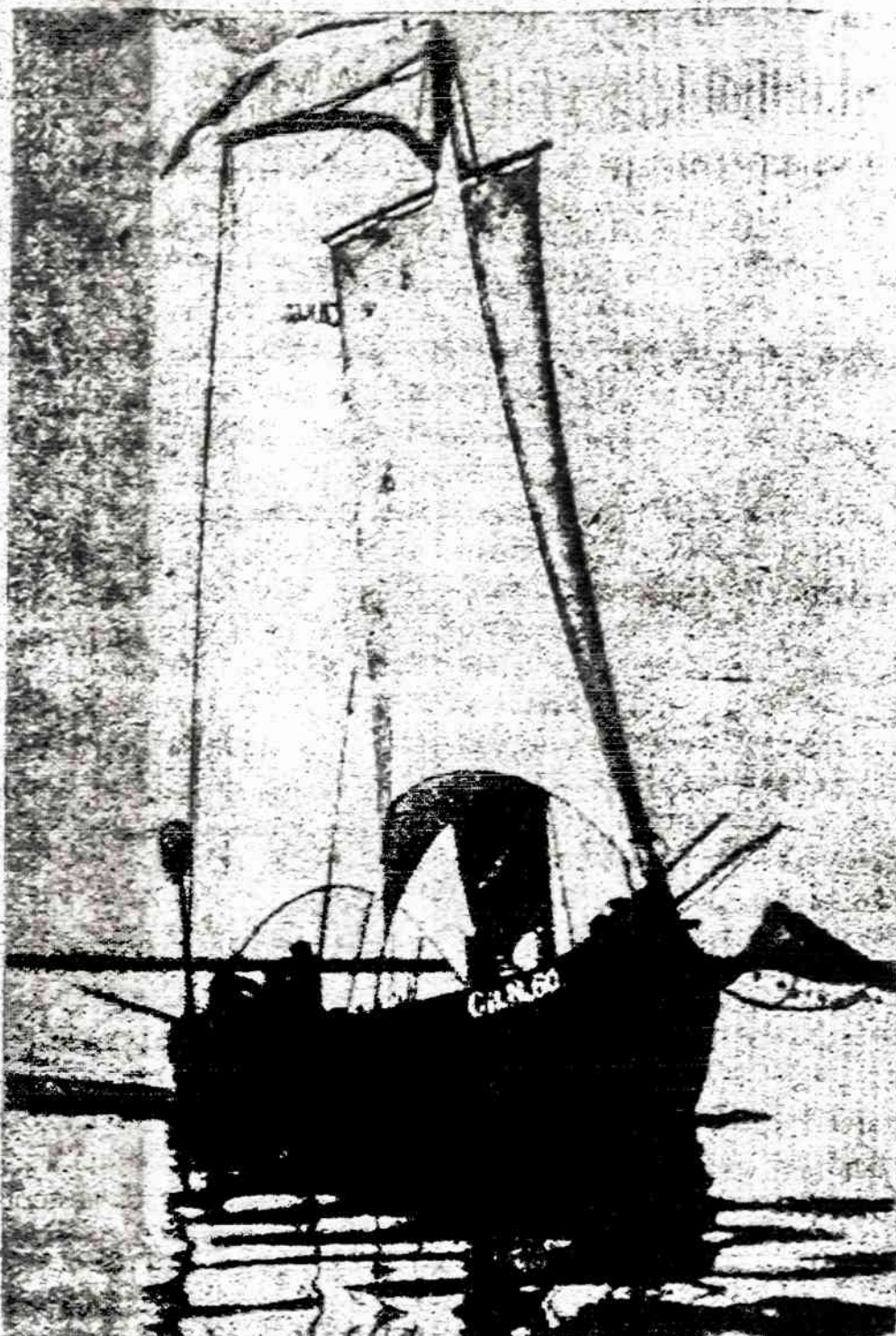
CHICAGO. — Neužilgo Northwestern universiteto Medicinos mokykla atidarys naują \$6 milijonų centrą, kuriame bus gydomi nuo vežio ligos pacientai, panaudojant visus vėliausius gydymo metodus.

Naujai Fairbanks ir Superior gatvių kampe statomame \$55 milijonų kaštuosiančiame sveikatos mokslo centre Northwest universitetas Vežio centru duos visą aukštą, o federalinės valdžios Nacionalinis Vežio Institutas iš savo pusės prisidės su vieno milijono dolerių kontribucija.

Keturiuose sveikatos centruose Chicago srityje praeitais metais 2,905 ligonių buvo gydyta nuo vežio.

Gangsterių lyderis yra kaltas

Federalinis prisiėkusiųjų teismas rado kaltu gangsterių lyderį A. McChristian, nelegaliai pardavinėjusį ginklus. Jis įkliuvo, kai pardavė pripažintą šautuvą vienam FBI agentui.

Namo grįžantis Baltijos žvejų laivas. Jį pamažū būrėmis stumia lengvas vėjelis.

LIBANE PREZIDENTAS TARIASI SU ASADU

Tikimasi, naujas prezidentas Sarkis įves taiką BEIRUTAS. — Libano civilinis karas tebevyksta toliau. Karui pabaigai Beirute-kaikuriose vietose ir jo apylinkėse kalnuose, kur yra įsistiprinę kairieji musulmonai. Visą laiką vyksta sunkių ginklų dvikova ir žvalgų susisaulymai.

Tiek krikščionių, tiek ir kairiųjų musulmonų bei palestinečių kovojančios jėgos yra pesimistiškai nusiteikusias ir nesitiki greit susilaukti taikos. Jie tik turi viltį, kad išrinktas naujas Libano prezidentas Sarkis, gal būt, po rugsėjo mėn. 23 d. prezidentinės inauguracijos, ras būdus įvesti Libane taiką. Būsimasis prezidentas Elias Sarkis lankėsi Damasko, kur jis tarėsi su Sirijos prezidentu.

Prezidentas Fordas pasirašė įstatymą

WASHINGTONAS. — Baltųjų Rūmų pranešimu, prez. Fordas pasirašė pasirašyti susirinkimų bei posėdžių įstatymą, kuriuo remiantis bent 50 federalinės valdžios agentūrų posėdžiai bei mitingai ir jų užrašai arba protokolai galės būti publikos tikrinami. Įstatyme išimtyje sudaro tik gynybos ir saugumo agentūros bei įstaigos ir jų archyvai liečiantieji valstybės saugumą.

TAISOSI AKCIJŲ RINKA

Vertybės popierių rinka šiek tiek pradeda taisyti. Dauguma, vertybės popierių maklerų atkreipė akis į alyvos bendrovės. Jie mano, kad tų bendrovių akcijos žymiai pabrangs, paskelbus žemės alyvos pabrangimą net iki 25-30%.

BALTIEJI RŪMAI SKELBIA, KAD JIS BUS ZAMBIJOJE, PIETŲ AFRIKOJE

Nori susitarti su Afrikos valstybėmis, kad bereikalingai nebūtų liejamas kraujas

WASHINGTONAS, D. C. — Baltieji Rūmai paskelbė, kad valstybės sekretorius Henry Kissingeris išskrenda į Afriką, kur turi pasimatyti su keliais naujai sudarytų valstybių prezidentais ir Pietų Afrikos premjeru. Sekretorius šį kartą nori aptarti būdus, kad Namibijos ir kitus klausimus sprendžiant nebūtų bereikalingai liejamas kraujas.

Oro tarša miestuose

Oro tarša miestuose ne tik apunkina gyventojų kvėpavimą, bet ji kenkia sveikatai ir dažnai nuvaro į kapus. Miesto oras visą laiką yra užterštas dujomis, dūmais, dulėmis. Sukama galvas ir milijonai išleidžiama miestų oro pagerinimui, bet gerų pasekmių nesulaukiam.

Atsiranda net gudragalvių, kurie siūlo dujas nugalėti dujomis. Pensilvanijos valstijos universiteto chemijos profesorius J. P. Heicklen pasiskelbė suradęs būdą panaikinti miestuose oro taršą. Jis siūlo, švarinant miesto orą, purkšti tam tikrus chemikalus, kurie, esą, susrėbs ore esančias dujas, dūmus ir dulkes. Idealus išradimas, bet profesorius nenurodo, kur ir kaip iš miesto oro dings naujai susidariusios taršos elementas.

Jau dabar laboratoriniais bandymais surandama, kad prof. Heicklen siūlomas būdas svarinti miesto orą išsukia genetinius sutrikimus.

\$413 milijonų samata ateinančiam metui

WASHINGTONAS. — Demokratai Atstovų Rūmuose ir Senato spaudžia, kad būtų priimtas jų siūlomas \$413 milijonų federalinis biudžetas ateinančiam metams, kurie prasideda nuo rugsėjo 1-ojo. Demokratai tvirtina, kad tuo biudžetu būtų sudaryta visos milijonas naujų darbų, nepadidėjus infliacijai. Respublikonai girtvartina, kad siūlomu biudžetu naujų darbų būtų sudaryta žymiai mažiau, padidėtų infliacija, būtų sutrukdytas ekonominis atkurtimas ir laikui gegant nedarbas dar labiau pablogėtų.

Atstovų Rūmų ir Senato biudžeto komisijos paruošė fiskaliniam 1977 metams beveik visiškai tokias pat išlaidų sumas: Atstovų Rūmai \$413.2 milijonų, Senatas, \$412.8 milijonų.

Siūlomasis biudžetas yra 19 milijonų dolerių didesnis negu prezidentas Fordas prašė Kongreso. Į tą sumą įeina dauguma tų lėšų, kurių prezidentas reikalauja apsaugai, darbams, sveikatai ir kitoms vidaus reikalų programoms.

Sitas...
Sitas...
Sitas...

Pirmiausia sekretorius pasieks Tanzaniją, Dar es Salaam miestą, kur jam teks pasitarti su prezidentu Julius Nyerere. Sovietų diplomatai bandė patraukti Tanzaniją savo orbiton, bet jiems kažkas užkliuvo. Tanzanijos prezidentas yra linkęs valruoti kraštą su laisvomis ir demokratinėmis pasaulio valstybėmis.

Iš Tanzanijos sekretorius skris į Zambiją, Apsistos Lusakoje, naujos valstybės sostinėje. Ten jis turės ilgą konferenciją su prezidentu Kenneth Kaunda. Zambijoje bus palieami ne tik Pietų Afrikos reikalai, bet plačiau bus apsižvelgiama ties krašto ekonominiiais reikalais. Šiuo klausimu prezidentas Fordas yra davęs tikslias instrukcijas valstybės sekretoriui.

Iš Lusakos sekretorius skris tiesiai į Pretoriją, Pietų Afrikos sostinę. Čia sekretorius kiek ilgiau užtruks, kad galėtų aptarti visas Namibijos perdavimo fazes. Pirmojo Pasaulinio karo pabaigoje, kai vokiečiai neteko savo kolonijų, Namibija atiteko Pietų Afrikai. Dabartiniu metu josios mandatas pasibaigė ir kraštas nori nepriklausomybės.

Pietų Afrikos vyriausybė nenorėjo šiai sričiai duoti nepriklausomybės. Pietų Afrika yra investavusi dideles sumas į Namibijos pramonę. Sekretorius Kissingeris, pasitaręs su kitomis Pietų Afrikos valstybėmis, priėjo įsitikinimo, kad pereinamasis laikotarpis gali būti taikus. Jeigu sekretorius pavyks įtikinti Pietų Afrikos premjerą ir kitas valstybes pareigūnus, tai visos Pietų Afrikoje planuojamos pakaitos gali būti padarytos anksčiau, negu buvo planuota. Pietų Afrikos gyventojai bijo teroro, kuris siaučia pereinamajame laikotarpioje. Vėliau patys juodžiai prašo pramonę grįžti, jie samdo patyrusius specialistus, kad tinkamai išnaudotų žemės ūkį ir gilumoje esančius mineralus.

Jeigu sekretorius Kissingeris pajėgtų taikiai išspręsti bent kelias Afrikos problemas, tai pasaulio ūkis pasitaisyty, o prezidentui Fordui būtų lengviau vesti rinkiminę propagandą.

WASHINGTONAS. — Federalinis vežio tyrimų institutas atsidūrė finansinėje krizėje, kai Atstovų Rūmų prekybos komitetas atidėjo įstatymo projektą svarstymą, kuriuo būtų pakeliamas alga 37% instituto direktoriui dra. Fr. J. Rauscher, kuris dabar gauna algos 27,800 dol. ir metus. Gi vėžio institute metinis biudžetas siekia 100 mln. dol.

JULIUS JANONIS

(Komentarai)

2.

I tai Jašinskas kategoriškai atsako: "Jis buvo revoliucionierius, bet ne šių dienų komunistas..." Bet kitose vietose jis nėra visai tikras. "Ar Janonis buvo boševikas?", klausia Jašinskas ir atsako: "Taip jis toks buvo tame priešrevoliuciniame laikotarpyje... kai jį, kaip apgaulingą, pelkų žiburėlį, viliojo... kaip i ealstą, ieškančio tobulos santvarkos žmonijos gyvenimė" bet negalėjo įsivaizduoti ir sprasti to, kuo patapo bolševikai, "pagrobę valdžią Rusijoje" (psl. 228).

Vėliau autorius kruopščiai išdėsto visas nelaimingai susiklosčiusias aplinkybes, kurios pastumdė poeto žygiuoti tragišką gyvenimo keliu, bet jis nebuvė ir nėra atsakingas už visas bolševikines piktadarybes, nes žuvo visu pusmečiu anksčiau nuo Lenino įvykdyto perversmo. Janonis visa savo revoliucine esybe kovojo už tautų ir visos žmonijos laisvę, tad negali būti sutapatintas su Kremliaus naujai iškilusiais despotais, bet turi išlikti savo tautoje tuo pat revoliuciniu šaukliu mūsų amžiuje, kaip jo būta caristiniais laikais.

Jašinskas, apžvelgęs labai plačią tarybinę literatūrą apie Janonį, bei jo išskeldintą ir pirmašias poetines viršūnes okup. Lietuvoje, padaro toli įžvelgiant išvadą: "Jie (tarybiniai rašytojai ir kritikai) turi ant savo patelių užkurti maskolių didžiurų nacionalizmą, pagal etiketę komunistinį, genocidiškai galvažudiską. Gal kartais jiems ir kyla mintis panaudoti Janonio poezijos ir jo paties revoliucinį kovingumą prieš rusi-

kus neo-imperialistus, pasislėpusius po komunizmo kaukę? Gal? Tačiau sunku tikėti, kad iš dabar esančių rašytojų ar poetų tarpo atsirastų antras Janonis, o vienok ateity vieną dieną toks sušvis! Lietuvių tautos laisvės dvasia nemari ir nenužudoma" (psl. 162).

Šioji autoriaus gili įžvalga buvo mesta prabėgomis, kaip spėjimas ar prielaida, prie kurios daugiau negrįžo. Toks Jašinsko nusistatymas išplaukia iš jo pažiūros į Janonį, kaip poetą ir revoliucionierių: "Galima įvairiai vertinti Vaidilos Ainio poeziją: kelti jį padanges jo sukurtus revoliucinius ir visuomeninio pobūdžio eilėraščius (kas dabar Lietuvoje ir daroma)... tačiau, kalbant apie Vaidilos Ainio poezijos išliekamumą vertė, turėsime pripažinti, jog toji vertė glūdi jo lyriniose eilėraščiuose ir gamtą apdainuojančiuose kūriniuose" (psl. 45).

Tolimesnėje savo monografijoje autorius aiškiai suskaido Janonį į poetą ir revoliucionierių, apgailestaudamas kam būdamas pašauktu tapti didžiu lietuvių tautos dainiumi, pasuko į apgaulingą revoliucijos kelią. Jašinskas rašo: "Bendro pobūdžio eilėraščiuose Janonis paprastas, kuklus, švelnus, sentimentalus, vaikiškai žaismingas, o revoliuciniuose žingsniuose tvirtas, drąsus, atkaklus, į kovą šaukia vaidila — vadas" (psl. 134).

Jašinskas dar labiau įkrenta į prieštaraimą, kai Janonį apibūdina sekanciais žodžiais: "Tačiau vidiniai savo dvasiniais polėkiais, savo antruoju Aš jis buvo labai didingas, plačių ir didelių siekių, gilių minčių asme-

nybė, kuriai to meto gyvenimo reikalai buvo per siauri, netikė, iš kurių jis savo poetinė kūryba ir vėliau praktinė veikla veržėsi visomis galimomis" (psl. 105).

Šiame paskutiniame Jašinsko apibūdinime yra atvaizduotas Janonis visame savo asmenybės tikrume ir pilnime, bet autorius savo monografijoje dažnai nuklydavo į atplėštas nuo visumos smulkmenas, kuriose pradingdavo Janonio tikroji reikšmė lietuvių tautai.

Antra vertus, Janonio asmenybė yra žymiai sudėtingesnė ir sunkiai suprantama, negu atrodo iš pirmo žvilgsnio. Jis nuo mažų dienų domėjosi tautos raštija ir liaudies dainomis, protestavo

klasėje prieš rusų mokytoją Matuškos lietuvių tautos niekinimą, su poetiniu jautrumu aprašė gamtos grožį, bet pačiu laiku, dar būdamas Biržų keturklasėje, rašo eiles: "Jeigu visi žmonės kaip broliai gyventų... Tada nebūtų valstiečių ir ponų, krikščionių ir žydų, lenkų lietuvių... Jų vietoj būtų tik žmonija viena... po laisvės ženklio iškelto aukštai" (J. J. raštai tom. I, psl. 60).

Janonis pasirinko Vaidilos Ainio slapyvardį, kurį išlaikė iki pat paskutiniųjų dienų, bet jo visoje poezijoje terasime tik vieną kitą posmą, skirtą praeičiai paminėti, kurios jis nekuomet nei garbino nei dievino romantikų pavyzdžių. "Žilos senovės milžinai išnyko iš sapnų... Todėl nemėgstu praeities senovės milžinų. Aš trokštu vien tik ateities dar auštančių dienų" (J. J. raštai tom. I, psl. 295).

Dar būdamas pirmos klasės mokinys, Janonis jau ieško gyvenime savo paskirties: "Laimingas tik tas, kurs dar vaikas būdamas, jau gavo žinot kam leistas čionai" ir eilėraštyje "Dainių užduotis" ir savo pastatytą klausimą atsako: "jie turi dainuoti, kad savo dainomis padėtų sugrąžinti Tamsos viešpatiją".

Taip jau rašė Janonis dar būdamas Biržų keturklasėje, tebūdamas tik pažangios moksleivių kuopelės nariu ir dar tiesioginiai nesusiėdęs su socialistiniu sąjūdžiu. Savo lyrinėse eilėse Janonis dažnai kovoja su savimi, ar gali ryžtis tokiam milžiniškam uždaviniui. Netgi gamtos vaizdavime, kaip eilėse "Rudenį ant kapų", su giliu poetiniu įsijautimu ieško savęs: "Zvelgiu sužavėtas rudens. Apklodami žiemai tyliuosius kapus, beržai baltaubiai jau barsto lapus, ir rudens vėjas vis baras piktai, kad kliudo skraidyti kapai... Verkiu ir jaunystės, blogai praeistos, ir krintančių lapų, ir grožės gamtos..." (t. pat. 163).

Jau pradinėje Janonio poezijoje, greta nevykusių kitų pamėgdžiojimų ir nenusisėkusių eilių, iškyla Janonio asmenys didis poetas, persunktas revoliucine dvasia. Čia slypi jo poetinė galia ir originalumas, kuriuo jis prabilo pranašo balsu į lietuvių tautą. Jis buvo gimęs ateities poetu ir tik ateitin žvelgiant te galima jį suprasti.

Baigęs Biržuose progimnaziją, Janonis persikėlė į šiaulių penktąją klasę, kur greitai priėjo prie socialistinio sąjūdžio ir įsijungė į politinę veiklą. Čia jo revoliucinė aistra prasiveržė audroniškos balsu: "Kas vargo retėję nedrįsta numesti, tas laisvas nekuomet nebus". Jis skelbia darbininkams katechizmą, kuriame išdėstęs darbininkų uždavimą, prabyla kaip revoliucijos šauklys: "Geruoju negausim mes nieko; mes laimę pasieksim per

Juliaus Janonio tėvai ir broliai. Sėdi iš kairės: jo dešinė poeto sesuo Emilija, poeto motina Marija ir tėvas Martynas Janonis. Stovi poeto brolis Mykolas ir pats poetas. Nuotrauka padaryta 1914 metais.

Dr. A. J. GUSENAS

SAUGOKIMES VĖZIO

Neretai būna, kad žmogų nusaulės ultravioletinių spindulių nudeginimo. Žmonės, kurie turi labai šviesią kūno odą, turi būti labai atsargūs su saulės spinduliais vasaros metu. Dažnai jie būna pirmutiniais odos vėžio ligos aukomis.

Šiandien nuo plaučių vėžio miršta daugiausia rūkiojų, kurie surūko daugiau pakelio cigarečių per dieną. Beje, rūkoriai turi mažiau atsparumo ir širdies ligoms. Pypkės ir cigarų rūkytojai esti tik vieną procentą saugesni nuo plaučių, lūpos, liežuvio ir ryklės vėžio. Girtuokliai — rūkoriai miršta nuo vėžio ligos būdami tarpe 50 ir 60 amžiaus metų, o dažnai ir anksčiau.

Dr. E. Cayler sako štai ką: "Vėžio liga nėra užkrečiama, išskyrus acutę leukemiją (kraujo vėžio liga, būdamas tarpe 30, 40 ir 50 amžiaus metų. Per pastarųjų kelių metų plaučių vėžio liga padaugėjo 1400 procentų, ir tik nuo cigarečių rūkymo.

Moterys miršta nuo vėžio krūtyje, mėšlinėje, vėsiuje, ovarių ir plaučiuose. Vyrai miršta nuo vėžio plaučiuose, skrandyje, mėšlinėje, prostatoje ir kasoje. Beje, ateityje moterų mirs daugiau negu vyrų, nes nūdien ir jos surūko pakelį cigarečių, o dažnai net ir du šonų per dieną. Šiandien daug jaunų miršta nuo acute leukemijos (kraujo vėžys). Surinkti statistikų duomenys rodo, kad daugis jų miršta pirmiau 15 amžiaus metų. Daugiausia mirs miršta nuo krūties vėžio tarpe 40-45 amžiaus metų.

Odos vėžys prasideda nuo kova; Todėl negailėkime vieko: mums Marksas tebus už vadovą". (t. p. 205).

Dar karo išvakarėse Janonis skelbia ateinančiai revoliucijai himną: "Ar regėjai Naujojo Rytto rausvą varšą? Ar žinai, kad prie vergijos stovim kapo? Jei žinai, tai trauk galingą laisvės dainą: te greičiau praklinas Rytas eina" t. y. 218). Vos karui prasidėjus, nukreipia savo dėmesį į kariuomenę, kurioje savo revoliucinė nuojauta matė žygiuojančią apginkuotą darbininkų ir valstiečių masę, kuri netrukus atsuks savo ginklus prieš carizmą ir išnaudojotus. "Tada aš pirmą kartą pamaciau, kaip didelis kariuomenės būrys į karą eina... Igal žūrėjau aš į reginį man naują, kaip žengiamą mirtin ramiai ir pamažu". (t. p. 242).

(Bus daugiau)

neleisti įrengti naujų atomo atmatoms "siukšlynu".

Sąjunga NRDC sako, kad energijos tyrinėjimo ir išvystymo administracija, neprisilaikydama įstatymų ir neturėdama leidimų, rengia 20 naujų tankų atmatoms saugoti. Jų dydis numatytas 22 milijonams galionų. Tokių atomo atmatoms 12 tankų bus įrengta arti Richland vietovės, Washington valstijoje ir kiti 8 Savannah River įmonėje arti Aiken, S. C.

Thompsonas kaltina Howlettą

Respublikonų partijos kandidatas į Ilinojaus gubernatorių J. R. Thompsonas rugsėjo 9 prametė gub. Walkeriui ir demokratų partijos kandidatui į gubernatorių, dabartiniam valstijos sekretoriui M. J. Howlettui, jog jie žaidžia politiką: gubernatorių — mokyklų finansinę pagalbą, o Howlettas — neatsakymą, o kaip kurtuos klausimus.

Be to, Thompsonas sakė: Ilinojaus prezidentinės rinkimai praeis mažų skirtumų; demokratų kandidatas nepažeis Howlettui; Thompsonas patarė prez. Fordo rinkimų štabui atsiųsti prezidentą, jei jis nori laimėti Ilinojų; buvęs prez. Niksonas turėjo daugiau artimų santykių su meru Daley, nekaip Niksonas su Thompsonu.

Apdraudos leidimai

Apdraudos agentų tikrinimas ir išdavėjimas leidimų buvo Sangamon apylinkės teismo su laikytas, iki bus sutvarkyta tikrinimo mokesčio ėmimo tvarka bei būdas. Ilinojaus draudimų departamentas rugsėjo 9 pranešė, kad pradėdamas rugsėjo 18 d. bus vėl atnaujintas draudimo agentų tikrinimas ir išdavėjimas leidimų. Leidimai bus išduodami 3 mėnesiams.

Pabrangs maistas?

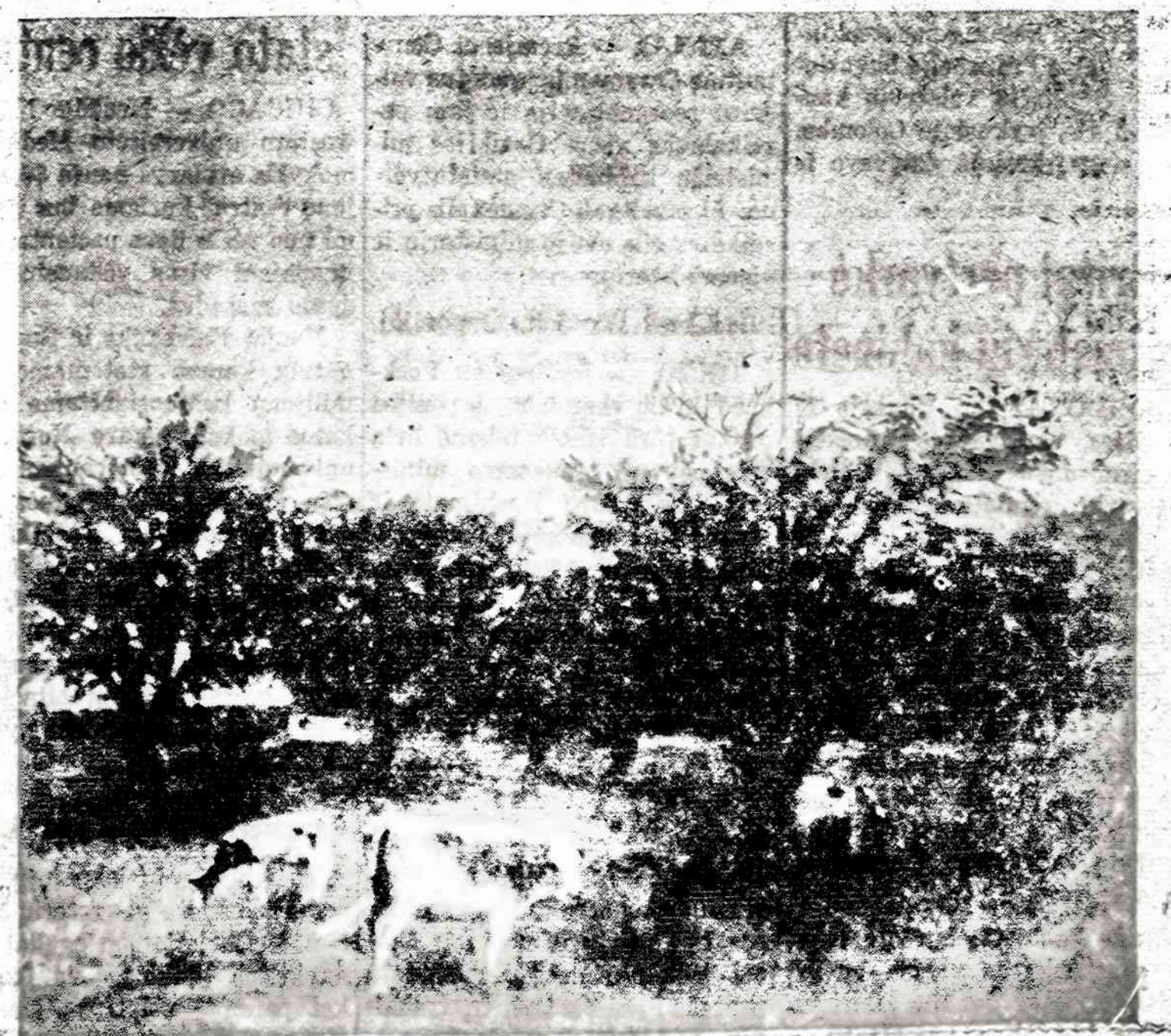
WASHINGTONAS. — Amerikos žemės ūkio departamentas mano, kad ateinančių metų pradžioje gali pradėti kilti maisto kainos, nes šių metų vasaros sausras sugadino grūdų derlių. Iš numatytų 6.6 milijonų bušelių grūdų derliaus, numatoma dabar gauti vos 6.2 milijonus.

Nors Sovietai šiemet gaus didesni grūdų derlių už praeitus metus, bet vis dėlto jie 1976-77 metais turės įsivežti iš užsienio apie 13 milijonų metrinų tonų. Vien tik iš Amerikos 1976-7 metais rusai įsiveš grūdų apie 8 mil. metrinų tonų.

♦ Garlais plaukia greičiau šaltame nei šiltame vandenyje.

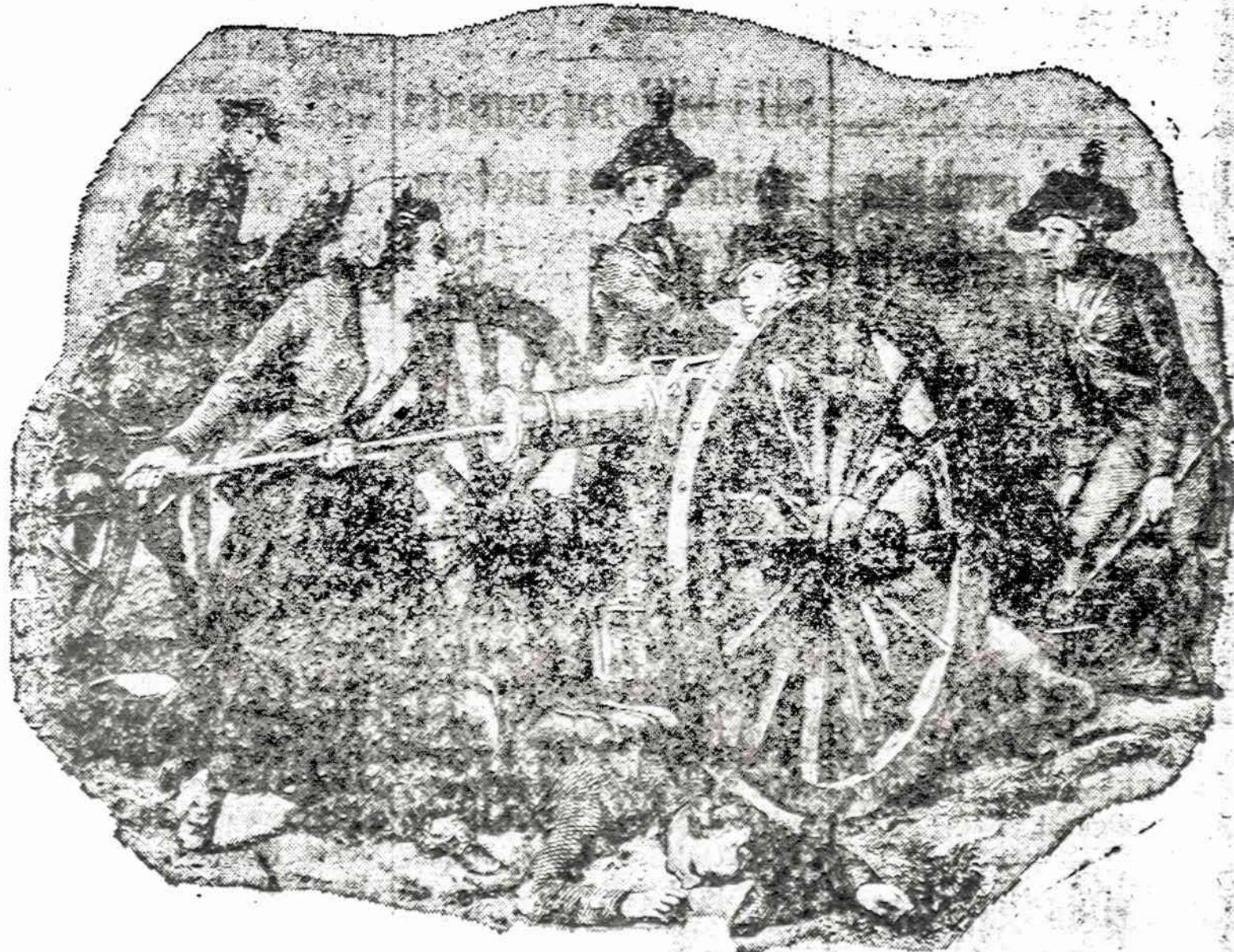
Atominės atmatos

WASHINGTONAS. — Gamtos apsaugos sąjunga NRDC rugsėjo 9 paprašė federalinio teismo

Dabartinis Lietuvos vaizdas. Sukolchozintuose su duose auga valstybiniai obuoliai, o šalia žolės peišoja valstybinės karvės.

Liberation's woman.

Molly Pitcher loved her husband. So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side. Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet.

Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine.

Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds.

When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds. Regularly. Automatically. That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too.

So buy United States Savings Bonds. Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

Take stock in America.

200 — at the same location.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed as your bank. Interest not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

NPM SESERŲ SIDABRINĖ ŠVENTĖ

Nekaltai pradėtosios Marijos Lietuvos seserų vienuolyno sodyboje, Putnamo apylinkėje, šia vasarą viskas vibravo sidabrinės šventės džiaugsmu!

1976 m. rugpjūčio 15 d. suėjo 25 m. nuo duotų įžadų būti vienuolėmis: Kongregacijos vadovė seseriai Marijai Margaritai Bareikaitei, Marijai Klementinai Kazimierskaitei ir Marijai Paulai Savickaitėi. Ta pačia proga pirmuosius įžadus davė ir jaunutė sesuo Teresė Lukaitė.

Iškilmingą prasiidėjo Nekalto Prasidėjimo labai gražioje vienuolyno koplyčioje, kuri yra išpuošta senoviška romėniško stiliaus piešiniais ir dail. K. Varnelio langų vitražais, vaizduojančiais Sv. Marijos įvairius paveikslus.

Sv. Mišias koncelebravo vienuolyno kapelionas prof. kun. Stasys Yla, asistuojant kun. Dr. Valdemarui Cukurui ir kun. Jonui Kidykiui SJ. Labai gražų, turiningą pamokslą, tų neeilinių iškilmių progą, pasakė kun. St. Yla.

Vargonavo sesuo Teresė ir vadovavo gerai išmokslintam, gražių balsų seserų chorui. O kai jos pradėjo giedoti visų maldų maldą, garsioje Juozo Gruodžio kompozicijoje "Tėve mūsų", spontaniškai įsijungė į giedojimą ir visi perpildytoje koplyčioje buvę svečiai. Gale pakiliai praskambėjo kongregacijos himnas.

Laikę pamaldų vyko jubiliečių atnaujinimo pažadai ir toliau tarnauti Dievui, ir jaunulės Teresės Lukaitės priesaika būti vienuole.

Kitais metais tokią priesaiką duos naujosios Stasės Normantaitės ir dar viena jaunulė Cecilija Bosaitė, pasiryžusi stoti vienuolynan, kurią tėvas Jurgis Bosas su sūneliu Jurgiu, atvežė net iš Skotijos ir paliks vienuolyne.

Po pamaldų visi vyko automobiliais į Matulaičio namų salę, pavadintą Panėvėžio vyskupo Kazimiero Palcaroko vardu, vaišėms ir solenizantių pagerbimui.

Labai graži, didelė šviesi salė buvo pilna pristatytų ilgų stalų. Prie jų susėdę apie 200 svečių: dvasiškių, giminių, vienuolyno rėmėjų ir iš tolimųjų JAV miestų ir Kanados suvažiavusių. Stalai buvo šventiškai serijuoti, jų galus puošė milžiniški kėturkampiai meniškai de-

koruoti tortai, pačių seselių pagaminti.

Matulaičio namų kapelionui kun. Vytautui Zakarui paskaičius invokaciją, sekė iškilmingųjų pietų vardo šventė, labai skanūs patiekalai, kuriems labai tiktų brangūs vynai ir prie ledų su tokiais tortais šampanas.

Be šiame seserų vienuolyne, svaigusių gėrimų, nors ir labai "taurių", šeiminių vienuolės pačios negeria ir jais savo svečių nevašina.

Ir be jų, svečiams besivaizinant, salėje užses buvo linksmumo pilnas ir garsios šnekos ir linksmos juokas vos apsiraminę tik tada, kai buvo paskelbta, kad toliau seka solenizantių pagerbimas, kuriam vadovauti, buvo pakviestas

Prof. Česlovas Masaitis.

Pirmuoju sveikintoju buvo Viktoras Vaitkus iš Waterburio — seserų rėmėjų valdų. Toliau sekė: Lietuvių Bendruomenės Putname vardu pirmininkas Vytautas Abramaitis, tikroji sesuo vyresniosios sesers Margaritos — Marija Remienė, Jaunių stovyklų bendradarbis Indrius Bublė, kun. Jonas Kidykas SJ, skautų vardu — Lilė Mikulienė, tikroji sesuo Montrelio vienuolyno vyresniosios sesers Paulės — Seimos vardu — Izabelė Žmuidzinienė, ji dar padeklamavo ir vieną eilėraštį, ir savo vardu sveikino E. Kardienę.

Solistė Elena Blandytė iš Čikagos pasveikino padeklamuojančią B. Brazdžionio eilėraštį "Garbės himnas" ir padainavo liaudies dainų ir kelias laisvų kompozicijų dainas.

Man patinka dainininkė E. Blandytė ne vien tik savo gerai skambančiu mecosoprano, pilnu diapazonu balsu, bet mane žavi ir jos didelio jausmo ir subtilumo interpretacija pildanti kūrinius. Jausmą nenuspalvintas balsas skamba lyg plienas, lyg skarda ir praranda kontaktą su klausytoju, nepaliesdamas jo jausmų. Gaila tik, kad ši puiki salė neturi reikalingos koncertams akustikos.

Visi sveikintojai solenizantiems ir visoms seserims dėkojo už lietuvišką vaikų auklėjimą, už senų žmonių globą ir už jų priežiūrą ligoje, už visus gerus darbus globojant žmones, ištik-

Kansas City mieste vykusio respublikonų partijos konvencija išrinko prezidentą Gerald Fordą partijos kandidatu prezidento pareigoms, o sen. Robert Dole — vice-prezidentu pareigoms. Prezidentas Fordas labai gerai žino Lietuvos pavergimo eigą, o sen. Dole kalbėjo Amerikos Lietuvių Tarybos sukvietioje konferencijoje Chicago centre. Abiem pavergtos Lietuvos reikalai yra pažįstami.

tus nelaimių ir visokeriopai padedant jiems.

Solenizantės buvo apdovanotos sveikintųjų vokais ir daugybė dovanų, kurios buvo sudėtos ant stalų bibliotekoje centriniajame seserų name.

Atsiliepiant į sveikinimus, kalbėjo sesuo Paulė ir vyresnioji sesuo Margarita. Jos abi dėkojo visiems svečiams, giminiams ir visiems, kurie joms padeda ir remia jų lietuviškus darbus. Sesuo Margarita dar padėkojo ir labai įvertino darbus besikuriančio vienuolyno pirmųjų vadovų — seserų Aloyzų ir seserį Augustą, kurios labai daug dirbo, kad vienuolynas taptu tokiu, koks jis šiandien yra. Oficialioji dalis buvo baigta visiems sugiedojus "Marija Marija".

Tarp besiskirstančių svečių galima buvo susitikti daug pažįstamų senai bematyti ir aš džiaugiausi sutikusi Lietuvos valstybines operos vyriausią mūšų dirigentą Vytautą Marijošų su ponia, ir pasveikinti jį su pirma jo sukurtą lietuvišką operą.

Iš čia nuvykome koplyčion pasukiniam palaiminimui ir buvo mekviešt bibliotekon pasižiūrėti dovanų. Jų buvo labai daug ir įvairių. Didžiausia dovana nuo čikagiškių rėmėjų, dail. P. Paukštienės didelis paveikslas (aliejus) "Madona su kūdikiu".

Iš čia, tą karštą vakarą, visi atsiradome vėsiame rožėmis kvėpiantčiame parke prie melynai apšviesto fontano ir baigdami švesti tą nepamirštamą sidabrinę šventę dar ilgai, ilgai čia dainavome lietuviškas dainas.

Sidabrinė šventė dar tęsiasi.

Pasilikę čia dar vienai savaitai su mumis pavasaroti ir čia

kagiškės seserų nuosirdžios rėmėjos, šaukios ponios: sesers Margaritos tikra sesuo Marija Remienė, žinoma visuomenininkė ponia Ona Gradinskienė, rašytoja Danutė Augienė-Lipčiūtė (neseniai išėdusi puikią vaikams knygą, žavingai iliustruotą dail. J. Paukštienės), miela solistė Elena Blandytė ir visuomenininkė P. Kazlauskienė. Kita grupė čikagiškių: Viktorija Orentienė, Paulė Dambrauskienė ir p. Juknevičius grįžo namo.

Pilnas gyventojų mūsų "Raudondvaris", lyg tas bičių avilys, užė. dužėjo, šnarėjo, klegėjo visą savaitę — buvo linksmi!

O vieną vakarą Raudondvario valdovė sesuo Rita suruošė visiems svečiams ir savo vasaraujantiems gimnastičiams vakaronę. Adomo Galdiko galerija, išpuošta jo brangiais paveikslais, grįžais baldais, lietuviškomis juostomis, lėlytėmis ir paduškaitėmis. Koncertams rojalis ir spalvuota televizija. Patogiai foteliuose susėdusius svečius, sesuo Rita maloniai pasveikinusi, pakvietė pradžioje pasiklausyti koncerto, kurį ir pradėjo poetė sesuo Ona Miklaitė, neseniai išleidusi savo poezijos rinkinį. Ji Lietuvių katalikų mokslo akademijos narė, (centras Romoje) puikiai valdanti lietuvių kalbą, artistiška paskaitė žilinskaitės keletą feljetonų. Nustebau, kad ji nelankiusi dramos studijos, skaitė kaip tikra dramos aktorė.

Sekė jaunulė Zita Babickaitė gitara sau pritardama, maloniai skambančiu balsu, padainavo keletą dainų ir baigė koncertą J. Žmuidzinienė — paskaičiusi gerą interpretaciją iš V. Putino ištrauką "Sukilėliai" ir "Vestuvės".

Pasibaigus tam trumpam literatūros koncertui, sekė sesers Ritos vaišės su geru šampanu.

navo kupletus (spėju sukurtus Jonos Augienės) apdainuodamos savo ekspansyvią vienos savaitės kelionę ir viešnagę Raudondvaryje, aplankyta Kennebunkportą, pačios save ir vasarotojus. Kupletai svečius pralinksmo ir tuo buvo linksmi atsisveikinta su klausytojais.

Nuo pasilikusių dar vasaroti, atsisveikino čikagietė Elena Abelienė. Palinkėjusi laimingos kelionės ir apgailestaudama viešnių išvykimą, reiškė susirūpinimą, kaip čia reikės dabar priprasti prie Raudondvario šventos ramybės.

Atsisveikino ir sesuo Margarita pasidžiaugdama, kad sidabrinė šventė dar tęsiasi kaip kad būdavo Lietuvoje vestuvės — visą savaitę. Ji nuosirdžiai padėkojo visiems iš taip toli atvykusiems tą šventę švesti.

Sekė pačių ponių rėmėjų paruoštos vaišės su stipriu raudonu vynu. Besivaizindami įsilinksminę svečiai ilgai dar dainavo lietuviškas dainas ir virš visų balsų skambėjo kun. Vytauto Zakaro skambus, gražaus tembro aukštas tenoras. Kada tik aš girdžiu jį dainuojant, visada ta pati mintis neduoda man ramybės: ir kodėl jis neatėjo į konservatoriją?

Carteris kviečia būti vieningais

ČIKAGA. — Besilankydamas Čikagoje demokratų partijos kandidatas į prezidentus, kvietė demokratų būti vieningais. Kandidatas Carteris numato, kad Illinojaus valstijoje rinkikai gali pasisakyti už respublikonų partijos kandidatą prez. Fordą, imant dėmesin Carterio neaiškia padėtį abortų klausime, jo nenorą uždrausti abortus konstituciniu priedu.

Čikagos mero Daley suorganizuotas didžiulis paradas Carterio garbei ir jo reklamai, suitraukė daugiau kaip 100,000 dalyvių bei žiūrovų. Bet jų tarpe matėsi plakatų priešingų Carteriui ir reikalaujančių uždrausti abortus.

Pats Carteris viešai pasisakė, kad jis neparems konstitucinio priedo, draudžiančio abortus. Jis

neturįs jokio noro keisti nuomonos Augienės) apdainuodamos savo ekspansyvią vienos savaitės kelionę ir viešnagę Raudondvaryje, aplankyta Kennebunkportą, pačios save ir vasarotojus. Kupletai svečius pralinksmo ir tuo buvo linksmi atsisveikinta su klausytojais.

Vos pasibaigus respublikonų partijos suvažiavimui Kansas City, apklausinėjimui statistika parodė, kad Carteris Illinojaus galetų surinkti 52% rinkimų balsų, o prez. Fordas vos 48%. Skirtumas nėra jau toks didelis, kuris dar gali keistis į vieną ar kitą pusę. Bet Carteris jau dabar būkštuoja ir kviečia demokratų būti vieningais, nes jo paties žodžiais tariant, Illinojaus rinkimai yra svarbūs, jie gali nusverti visą rinkimų laimę.

Prezidentas priėmė JAV lenkų vadus

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas šio rugsėjo 8 d. priėmė Amerikos lenkų lyderius, iš anksto perspėdamas, kad "kalbėti tik naminiais (vidaus) klausimais". Prezidentas pats tik syk nukrypo į užsienių reikalus "dešimtą kartą" paneigdamas, kad jokia "Sonnenfeldo doktrina neegzistuoja kaip JAV užsienių politikos dalis".

Kaip buvo plačiai skelbiama, JAV valstybės departamentu diplomatomis buvusi pateikta Helmuto Sonnenfeldto "doktrina", kad JAV nėra priešingos Rytų Europos organiniams jaugimui į SSSR. Prezidentas lenkų lyderiams pasakė, kad savo pažiūrą į politiką Rytų Europos klausimu jis išdėstys vienoje savo rinkiminėje kalboje.

Pasikalbėjimas su prezidentu dalyvavo Amerikos Lenkų Susivienijimo pirmininkas Mazewski, Kobelinski, lenkų Čikagos dienraščio "Dziennik Zwiazkowy (Zgoda) redaktorius Jan F. Krawiec, Robert Lewandowski, Dennis Voss ir kongresmanas Edward J. Derwinski.

Prancūzijos Akademija ruošė gramatiką net 297 metus: nuo 1635 iki 1932 metų. Išspausdinus tą 263 pusl. veikalą, rasta 50 klaidų.

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis suradė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygėlė jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti poikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų salę ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Idomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl. Kaina \$5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliu. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš. \$5.00.

Prof. Venclova, SENIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai virš. \$2.00; II dalis. 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai virš. \$2.00.

Henrikas Tomos — Tamašauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalniškis ir Labguvos aprašytas su idomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 338 psl. Kaina \$6.

P. Kesiūnas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

Jelina Narūnė, TRYS IR VIENA. Jaunystės atsiminimai. 170 psl.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS. Biografinis bruožas. 232 puslapiai.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiulius savo pieveles. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELES

Knygėlėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygelę pardavinėja. Užsilaivusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užsilaivyti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiūsiame. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiški ir intymūs nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilis, gva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

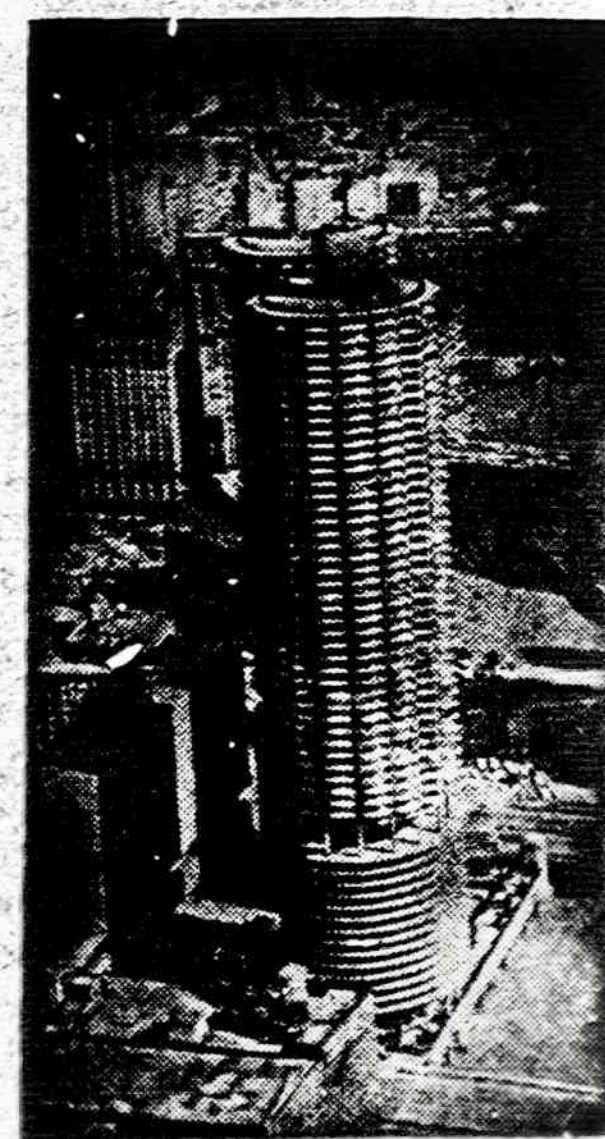
Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomene ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimėjus nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606. Telephone HA 1-1000
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$16.00 per six months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year. \$14.00 per six months. \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$2.50
Kanadoje:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$4.50
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Primena užmirštuosius

Andrew Greeley, labai konservatyvus Chicago Tribune bendradarbis, praeitą ketvirtadienį parašė lietuvių tarpe susidomėjimą sukėlusį straipsnį "Europos užmirštieji žmonės". Savo straipsnio pagrindas jis paėmė vieno liberalinės katalikų tendencijos žurnale The Commonwealth pasirodžiusius du straipsnius apie persekiojimus komunistų pavergtoje Lietuvoje ir įvėlė paskutiniu metu vėl velkamą viešumon tariamos neapykantos klausimą tarp lietuvių ir žydų. Sakome tariamą todėl, kad niekad tarp lietuvių tautos ir Lietuvoje šimtmečius gyvenusių žydų nebuvo tos neapykantos, kurią paskutiniu metu suinteresuotieji žmonės bando kelti, o jeigu buvo tarp vieno ir kitų nesupratimų, tai buvo mažos grupelės vienos ar kitos tautos žmonių sukėlusius nesupratimus. Žurnalistas Greeley yra kovotojas, jis moka klausimą kelti visu atšurumu ir naudoja kovojantiems žurnalistams pažįstamas priemones.

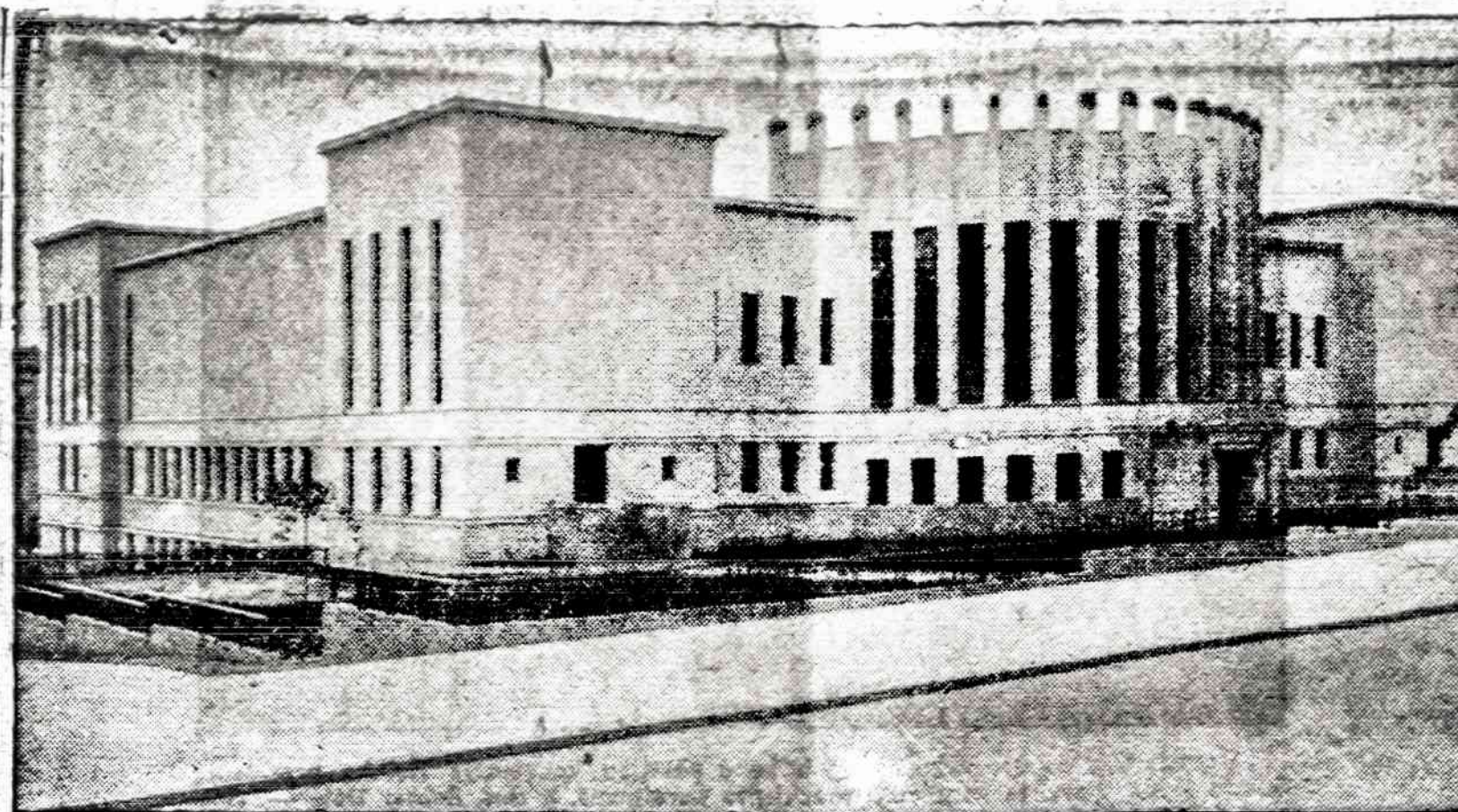
Lietuvių tarpe sukėlė susidomėjimą Greeley straipsnis, nes jis atėjo tokiu laikotarpiu, kai daugelis lietuvių buvo pasipikintę Chicago Tribune dėmesio nekreipimu į paskutinę savaitę Chicagoje suruoštą lietuvių tautinių šokių šventę. Chicagos amfiteatras susirinko virš 10,000 lietuvių, atvažiavo prezidentienė Fordienė, o didysis dienraštis tikrai keliomis eilutėmis užsiminė apie įvykį. Lietuviai buvo pasipikintę, užtat jiems labai patiko, kai žurnalistas Greeley tame pačiame dienraštyje prabilo apie lietuvių, kaip užmirštuosius žmones.

Lietuviai ir nelietuviai žavisi gražiai suredaguotomis prieš okupantą kovojančių lietuvių katalikų žygdarbiais, parodyta stipria valia, dideliu pasiryžimu ir dar didesniu pasiaukojimu. Netenka stebėtis, kad kronikas priminsio žurnalo straipsniais susižavė ir žurnalistas Greeley. Lietuviai katalikai yra didvyriai, jie veda žutbutinę kovą prieš okupantą. Kun. Zdebskio pareiškimai teisėjams istorikų bus cituojami. Nebus užmirštas ir jo protestas, kai Minsko plente be jokio pagrindo nam buvo atimtas automobilis. Amerikos lietuviai tik stebisi, kad katalikai noriai pasiskaito pačioje Lietuvoje kovojančių katalikų gražiai aprašytus kovos gestus, bet kai kurie yra linkę abejoti lietuvių tautos, jų tarpe ir katalikų naudojamais kovos metodais.

Lietuvos gyvenimą sekantieji žmonės žino, kad prieš okupantą kovoja ne tik lietuviai katalikai, bet ir kitų tikėjimų lietuviai. Kovą prieš okupantą veda ir netikintieji. Lietuvių protestantų, liuteronų, indiferentų ir agnostikų yra komunistų kalėjimuose ir prievartos darbo stovyklose. Jų skaičius gali būti mažesnis, bet vis dėlto negalima jų išskirti. Vienas kitas nustebis, kad prieš okupantą rusų yra nusiteikę ir kai kurie Lietuvos žydai. Kurie gali — bėga į užsienį, o kurie negali — žingsniuoją koja kojon su kovojančiais lietuviais. Kronika, gerokai išpūsta visų Amerikos lietuvių pinigais mokama propaganda, bando sudaryti įspūdį, kad kovoja tikrai kronikininkai, bet lietuviai žino, kad kovą prieš okupantą veda visa pavergta Lietuva.

Žurnalistas Greeley, rašydamas apie Europos užmirštuosius žmones, turėjo galvoje artėjančius rinkimus. Tai parodo, kad Pabaltijėje gyvenantieji lietuviai yra užmiršti, bet Amerikos lietuviai rūpi ne tik politikams, bet ir kartu su politikais dirbantiems žurnalistams. Straipsnio pabaigoje Greeley klausia, kada Jimmy Garteris pasisakys apie Lietuvą? Jis laukia, ar kartais katalikai nesudarys komiteto Jimmy Carteriui išrinkti. Kad toks dalykas yra galimas, rodo Chicagos kardinolo Cody nesupratimai su miesto meru Daley. Abu katalikai, abu yra vienodos nuomonės apie neštumo nutraukimą, bet jiedu neranda bendros kalbos dėl demokratų kandidato Carterio. Jeigu kard. Cody bandys atskirti katalikus nuo demokratų, tai su kardinolo politika nesutinkantieji katalikai gali sudaryti komitetą Carteriui išrinkti.

Kandidatas Carteris dar nepasisakė Lietuvos klausimu.

Kultūros Muziejus Kaune

VIKINGO II VEIKLA MARSO PLANETOJ

Tikėjimas Marse sutikti marsiečius pradeda išblėsti

Amerika Marso planetoje jau so struktūrą viduje. Abudu Vikingai yra aprūpinti seismografais, tai yra tokiais jautriais prietaisais, kurie registruoja kad ir mažiausią sudrebėjimą. Vikingui į jo seismografą per anksti sugedo, dėl to nieko negalėjo pranešti pasa-denai. Vikingo II seismografas nesugadintas ir "ausis ištemps" laukia drebbėjimo. Patikrinus nustatyta, kad Vikingas II yra nutūpęs ant raudonosios planetos paviršiaus pilnoje tvarkoje ir visi jo "organai" funkcionuoja. Marso projekto vedėjas James Martin patvirtino, kad visais Vikingo II mechanizmais veikia normaliai. Vikingo II atsiųstieji Marso vaizdai rodo plačius planetos akmeninius plotus, kurių spalva yra raudona, bet dėlto ko stobėtis, nes jei "skraidančių lėkščių" orlaiviais atskridę kokie "marsiečiai" nusiuntė foto nuotraukas iš Alabamos, tai "danguje vyrauja nuomonė, kad visa Žemės planeta yra raudona. Vikingo II nuotraukos Marso "dangu" rodo esantį blyškiai rausvai oranžinės spalvos. Vikingo II gautos spalvos yra be-lės apytikriai atspėti apie Mar-

simu, bet jo pasirinktas viceprezidentas Mondale buvo Chicagoje ir spaudos atstovams pasakė, kad nei jis, nei Jimmy Carteris nesirengia keisti JAV pažiūros į sovietų aneksiją. Visos iki šio meto buvusios JAV administracijos Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimo prie Sovietų Sąjungos nepripažino. Sen. Walter Mondale pats pasirašė rezoliuciją, patardamas visiems senatoriams už ją balsuoti. Rezoliucija primena visam pasauliui, kad JAV sovietų aneksijos nepripažįsta. Panašiu rezoliuciją priėmė ir JAV atstovų rūmai. Šis JAV kongreso nutarimas yra privalomas ne tik JAV prezidentui, bet ir Valstybės Departamento sekretoriui. Sen. Mondale tvirtino, kad kandidatas Carteris, jeigu būtų išrinktas, prisi-laikys dabartinės politikos ir sieks laisvės pavergtiems Rytų Europos tautoms. Reikia manyti, kad Jimmy Carteris taip pat padarys pareiškimą Lietuvos ir kitų rusų pavergtų tautų reikalui. Iki šio meto jis neturėjo progos šio klausimo giliau pastudijuoti, bet reikia manyti, kad netolimoje ateityje jis tą padarys.

Savo rašinyje žurnalistas rašo: "Pasirodo, kad rinkinei Amerikos spaudai ne-kyla klausimas, kas tau padaryta, bet — kas tu esi? Ir jeigu tu esi lietuvis, tai tavęs neverta pastebėti. Aš daugelį kartų sakiau savo draugams žydams, kad aš ir toliau remsiu Izraelio laisvę, bet aš stebiu, kodėl jie nesidomi Lietuva? Daugelis sako, kad jie domisi, arba kad jie domėsis, bet daugelis man pasako, kad "Lietuva yra integralinė Sovietų Sąjungos dalis", arba kad "Lietuva kitokia negu Izraelis", ar kad "lietuviai yra antisemitai". (The Chicago Tribune, 1976 m. rugs. 8 d. 4 psl.).

Antroje šio paragrafo pusėje esančius tvirtinimus pats Greeley paneigia, o mums atrodo, kad ir pats pir-masis tvirtinimas nėra teisingas. Ne tik rinktinė spau-da, bet visa Amerikos spauda lietuvių skaito tokiomis pa-čiais žmonėmis, kokiais yra tie "rinktiniai", jeigu tokių yra. Visi yra JAV piliečiai, visi tur lygias teises. Tik ne visi turi ką pasakyti. Kas turi ką pasakyti ir moka pa-sakyti, tai spauda neatsisako paskelbti pasiūstus faktus ir reiškiamas nuomonės. O lietuvių ir žydų santykiai turi būti geri, nes abiem mažom tautom gresia tas pats sovie-tinės imperijos pavojus. Abi privalo derinti savo jėgas, kad tą kovą laimėtų ir laisvę galėtų tarpti.

gas I atsiuntė radijo bangomis iš Chryse dykumos už 4,000 my-lių į pietvakarius nuo Vikingo II bazės.

Kartu su 20 valandų trukusio Marso drebbėjimo laukimo pra-nešimu, Vikingas iš Utopijos at-siuntė ir pranešimą apie Marso orą, kūrį Utopijoje yra truputį šaltesnis kaip Vikingo I bazėje, būtent temperatūra dienos me-tu 35 laipsniai žemiau nuli pa-gal Fahrenheit ir 128 laipsniai minus nakties metu. Šaltoka! Činkingas II dar pranešė, kad pirmąją dieną pūksnojo "švel-nus nepastovus vėjelis".

"Mes neturime jokios idėjos kaip dažnai įvyksta Marso dre-bėjimai ir ar bendrai įvyksta", pa-sakė Massachusetts Technologijos instituto seismologas Toksoz Nafi. Dėlto negalime dar pa-sakyti, ar Marsas yra tylus — ramus kaip mūsų mėnulis, ar yra "gyvas" ir veiklus, kaip mūsų Žemė. Dar truks mažiausiai sa-vaite ar dvi, kol mes galėsime da-lykus matyti savo akimis. Tuo tarpu vyksta faktų derinimas", pasakė Nafi.

J. Pr.

Dideja švietimo išlaidos

WASHINGTONAS. — Ame-rikoje švietimo išlaidos dideja sparčiau už infliaciją — 6,2% į metus. Švietimo reikalams Ame-rikoje išleidžiama 130,3 bilijono dolerių, kuri suma padidėju-si 9%.

1976-7 metais mokinių skai-čius nepasikeitė. Jis pasiliko toks pat kaip ir pereinamais metais kad buvo — iš viso 60,1 mili-jonas. Mokytojų ir administra-torių — 3,5 milijonai.

Idi Amin 'geraširdis'

TEL AVIV, Izraelis. — "Nesū-piktadaris ir nesu teroristas", pasigyrė Ugandos prezidentas Idi Amin savo kalboje per Izra-elio radiją, jo paties opozicio-nierii lavonams Nilo upe pavan-deniu plaukiant.

Amin pranešė, kad jis gražina Izraeliui sprausminį lėktuvą Commodore, kurs jam buvęs pri-statytas 1971 metais, dar Ugan-dai nenutraukus diplomatinio santykių su Izraeliu. "Gražinu lėktuvą, norėdamas įrodyti, jog tikiu taiką ir noriu taikos Ar-timuose Rytuose", pasakė Idi Amin izraelitams.

Lėktuvas Commodore, dviejų amerikiečių pilotų vairuojamas nusileido Tel Aviv aerodrome. Tai buvęs Amino asmeniškiam reikalams skirtas lėktuvas... už kurį jis niekada nieko nesumo-kėjo. Dar 1971 metais jis kaš-tavo \$850,000, o dabar kaštuotų daugiau kaip milijoną.

• William T. Johnson iš Min-nesotos įrodė, kad vien John-sono pavardė patraukia balsuo-tojus. 1934 m. jis įsirašė kan-didatu į valstybės aukščiausio teismo sekretoriaus vietą, bet nevedė jokios rinkiminės agi-tacijos ir visai neturėjo politi-nių rėmėjų. Vienok per rinki-mus jis gavo 44,049 balsus iš 151,686 balsavusių šiuose rin-kimuose.

A. ZUJUS

KURPIAI IR KEPEJAI

(Tėsinys)

Kubiečiai; labai triukšmingai praėjo nešini didelį guščią vė-liavą, keletą plakatų. Viena-plakate rašoma, kad Fidel Cas-tro išžudė 20,000 ir 80,000 laiko-kacitose, nepritariančių jo įves-tam režimui.

Norint išnarplioti visą šitą abrakadabrą (lotynų abracada-bra), tenka šiek tiek pakombi-muoti. Žodis guščia, manau, reiškia... guščia, o šiuo žodžiu, vėl spėju, norėta nurodyti, kad vė-liava buvo nepritvirtinta prie stiebo ir dėl to, turbūt, nepleve-savo, o nebent bangavo, būda-ma ištiesta už galų horizontaliai. Nešinas, o dėl to ir nešini, ne-ka, o kuo. Todėl: ...nešini di-dele horizontaliai ištiesta vėliava ir keletu plakatų. Kacetose — do-vanotina, tai bus, tur būt, ko-rektūros klaida; nebent auto-rius mano, kad ne kacetos, o ka-ceta, nelyginant kasetę... Žodžių, visas šis sakinyss — tikras li-teratūrinio meno kūrinys!

Be to, vėliava — moteriškos giminės. Viesėdami Chicagoje aplanky-tite maisto ir likerių krautuvę. Lietaviškai likeris — tai ang-liškai (paimitas iš prancūzų kal-bos!) liqueur, t. y. saldus ir kva-pus alkoholinis gėrimas. Juk skelbime ne vien tik tie saldūs gėrimai turimi galvoje! Taigi, tie "likeriai", deja, sukurti pa-gal anglų liquor (ne liqueur, kaip auksčiau!), t. y. reikšia iš viso svaiginamuosius gėrimus! O, sąneta simplicitas! Tai Mo-gia, negu manyti, kad voltme-tras ir voltmetras yra tas pats! Blogiau dėl to, kad beveik visi tautiečiai mėgsta likerius ir ne-likerius, o su voltmetrais ir voltmetrais kankinasi tik spe-cialistai, kurie žino, ku'o tie daik-tai skiriasi.

Dar šiek tiek "yrų"! Skautininkų Draugovės Cle-velande iniciatyva š. m. gruodžio 24 d. yra ruošiamos bendros Kičios Naujosios parapijos sa-lėje, kuriose visi yra kviečiami dalyvauti. Kai vaikai zvaigždutėje pri-varo "yrų", tai dar dovanotina; bet čia? Abu šie "yrų" (ar abi "yros")? Čia visai nereikalingi. Čia tiems (ar toms), kur norės atsikirsti, sunku bus tai padary-ti, nes aš turiu labai gerą sąju-nininką — a. a. prof. P. Skardžiū!

... visa daug pagelbi skai-tytojui ir įveda į patį veiklų pasigrožėjimo ir vertinimo vi-durį. Kažkodėl man atrodo, kad ne pagelbi, a... pagelbsti...

Vieną mūsų žinoma daininin-kė pasakojo, kad ją... vežė į koki-tai kalną gražų, į kokią-tai pilį gražią... Turi būti: į kažkokį, į kaž-kokią.

Kažkodėl tautiečiai, ypač jau-ni, sunkiai skiria žodžius: kaž-kur ir kur nors, kažkas ir kas nors ir t. t. Kažkoks (!) vaikė-lis Draugo Zvaigždutėje (cituoju iš atminties, tad nepretėn-duoju į tikslumą, bet tatau ne-kenkia pačiai esmei!) rašo: ...eidamas (ar lipdamas žemyn) įlipau į ką nors. Žinoma, jis no-rėjo pasakyti į kažką. Na, vaik-iau dovanotina; bet, kai jau ne-bejauha ponia sako: aš ilgai ie-skojau tinkamo man žiedo ir galų-gale (!) radau kur nors "daun-tauno" krautuvėje, tai tikrai nustembi ir pagalvoji, ar taip jau sunku skirti žodelių kaž, ka-žin ir nors prasmes?

Ta pačia proga: kai kas (tai-gi, ne tik kaž ir nors, o dar ir kai!) neskiria vėlu ir vėlai, bran-gu ir brangiai, skanu ir skaniai

ir t. t. Tikslaus formulavimo, arba, pagal dabartinį mūsų vi-suočinį žargoną, tikslios formu-lacijos (!) malonumą palieku mūsų ponams kalbininkams, ra-šytojams ir žurnalistams — var-tosenos kriterijas žodžiams gra-žu ir gražiai, gera ir gerai, sma-gu ir smagiai (ir t. t.) bus net ir jiems pravartus. O gal net ne net, o ypač pravartus. Taip pat patariu suformuluoti krite-riją žodžiams ypač ir ypatingai atskirti.

Štai keletas (žinoma, ne kele-ta kaip kad, deja, rašo — ir sa-ko — bent 80% tautiečių) pa-vyzdžių, kurie palengvins kri-terijų sudarymą.

As mėgstu lietuviškus valgius, o ypač koldūnus. Jokių būdu negali čia būti ypatingai! O štai patys koldūnai kartais gali būti ypatingi, t. y. ne tokie, kokie paprastai kad būna.

Lengva persalti rudenį ypač, jei dienos lietingos. Jokių būdu ne ypatingai, jei...

Jis tą daigą sudainavo ypa-tingai (t. y. ne taip, kaip kiti).

Petras geras sportininkas, ypač geras begikas.

Tenka kartais girdėti: — Kaip čia viskas skaniai! Pridurkite "pagaminta", ir bus tvarka ir parėdka, kaip kad sa-kydavo anuo metu Marijampolė-je.

— Kaip toj krautuvėje viskas brangiai! Pridurkite kainuoja ir bus O. K., ar ne? Tasai O. K. juk gražiai skamba?!

Nevisados gerai sakyti teisy-bę. Žinoma, turi būti "Nevisados gerai sakyti teisybę", dar geriau (ir trumpiau!) "Nevisada gera sakyti teisybę".

O ir A! Čia dažnokai suklumi-pama, gal dėl to, kad manoma, jog tai rusizmas; kai O tariama (jei nekirčiuojama), kaip A. Esu girdėjęs iš... ir vėl... šiek tiek pagyvenusių tautiečių: pa-licija, kambinacija, profesorius...

Dažnai ne tik rašoma, bet ir tariama: propOganda, kOlorija, pAmidoras. Kai kas, kaip mi-nejau auksčiau, iš perdidelio uo-lumo mano, kad propAganda, kAlorija — iš rusų kalbos! Tai-gi, kaip sakoma; girdėjo; kad zvanija, tik nežino; kurioje baž-nyčioje! Mėgstu aš tą senoviš-ką "zvanija"... Tai kompanijai dar galima priskirti kAridorių — kartais net, o, Viešpatie, kA-lidorių!

Susimylėkite, ponai, ir rašy-kite, ir ne tik rašykite, o ir tar-kite: pOlicija, kOmbinacija, pO-fesorius, propAganda, kAori-ja, kOridorius, pOmidoras ir, ta pačia proga, ne skandalas, o Skandalas!

(Rus daugiau)

Surado turtingas kasyklas

JAV energijos tyrinėjimo ir išvystymo administracijos la-boratorijoje Ames vietovėje, Iowa, surado būdą iš krosnyse susidariusių pelenų ir per kami-nus išlekiančių dūmų atskirti aliuminij. Laboratorija ištyrė, kad aliumens anglių pelenai ir dū-mai turi savybę didelių nuosmūti aliuminijaus. Iš jų kėkianų bei atmatų galima išgauti net iki 4% dabar Amerikoje suvartojamo aliuminijaus kiekio.

Dabar iki 15% anglies pelenų suvartojama statyboje, gami-nant plytas bei risamą medžiagą — cementą. Gi iš pelenų bei dūmų išgautas aliuminijus su-mažintų iš užsienio atvežamo bauxito kiekį, ir sumažintų elektros kiekio suvartojimą ad-dikal) neskiria vėlu ir vėlai, bran-gu ir brangiai, skanu ir skaniai bauxitą net iki 30%.

DR. ANNA BALIUNAS

AKUŠU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
4449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmadienis pagal susitarimą,
jei neatsispa, skambinti 374-0004

DR. C. K. BUBELIS

INKSTU IR SLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
400 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-5049
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-5 val.
Antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis pagal susitarimą.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicines Office
1538 S. Main Street, Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis
kas antrą sešadienį 9-1 val.
Tel.: 304-1111 arba 304-1112

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6122 So. Cicero Ave., Cicero, Ill.
Valandos pagal susitarimą. Jei atsi-
spėja, skambinti iki 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALIZACIJA AKIŲ LIGOS
3707 West 100th Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 201-4005
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2434 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradi-
enis, ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 9 iki 1 val. popiet
rie susitarus.
Treciadienis uždarytas.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKA
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treciadienis.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienis nuo 1-4 po pietu
ketvirtadienis nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 774-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienis, trečiadienis
ir penktadienis 9-5 val. vak. Seštadienis
24 val. po pietu ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir L.T.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

GELININKAS

Linksmumo arba liūdesio vaišiams
graziųjų gelininkų paruošimas
piu papuošimui ir sezonines
kapamas gėles.

ROY R. PETRO (PUT) & AS

DAUBARU SŪNUS
5525 So. Harlem Ave. - 584-1220

REMIKITE TUOS ŽVIERIUS.

KURIE GARSINASI
"NAUJIEŲSE"

MAGDUTES MARGUMYNAI

Naudingi patarimai ir įdomūs
dalykai

• Senovėje druska buvo bran-
gi kaip pinigai. Cezaris savo le-
gionieriams mokamą algą vadino
druskos pinigais - salarium.
Lietuviai savo brangius svečius
pasitinka su duona ir druska, o
jei arabas savo svečių vaišino
druska, tai tuo pačiu įsipareigojo
ji globoti ir saugoti. Persai savo
neįtikėtinus bendrininkus vadindavo
netikra druska.

• Bendrojo skyrusio šaldytuve
temperatūra turėtų būti 38-42
laipsnių Fahrenheito, o ledas
dažniau - nolius. Jei nepasitiki-
kite savo šaldytuvo termostatu,
reikia temperatūrą išmatuoti
patikimu termometru. Per aukšta
ir per žema temperatūra šal-
dytuve ir ledadėje kenkia mai-
sto produktams.

• Nesant rinkoje sveiko lie-
tuviško sūrio, jį galima pakeisti
tikslesnį varškę. Kiekvienam ameri-
kiečiui tenka apie 5 svarus varš-
kės per metus.

• Riešutų sviestą naudojo sen-
ovės senovėje labai kultūringo tau-
ta - inkai Pietų Amerikoje. Net
jų senovės kapuose dabartinėje
Peru valstybėje rasti indai ir į-
rankiai valgyti lipnų alyvuotą
sviestą. Maistingumo žinovai
apskaičiavo, kad riešutų sviestas
turi net 26% daugiau protei-
nų, negu mėsa arba žuvis, be-
to, jame yra Vitamino B, fos-
foro, kalcio ir niacino. Patrauk-
lios TV reklamos ypatinai
kreipia vaikų dėmesį į kai ku-

rias dirbtinio sviesto firmas bei
vardus.

• Artėjant rudeniui yra ge-
riausias laikas tinkamai izoluoti
si namą. Tinkama izoliacija su-
mažina 20-20% šildymo bei
vėsinimo šlaidų.

• Naudojant karštą vandenį,
gera taupyti šaltąjį, leidžiant jį
bėgti į kibirą bei šalto vandens
skyrų įsų sinkoje indų plovimui
bei kitokiems reikalingams. At-
simintina, kad nesandariu kranu
per parą nubėga net iki 60 gal-
lonų vandens, kurį parodo jų
vandens skaitliukas.

• Garsus italų dainininkas
Enrico Caruso pasakė: "Vandeninis
arbutas yra geras vaisius. Jūs
galite jį valgyti, gerti ir plauti
savo veidą". Tikrai, Moterys
savo veido grožiu bei odos priežiūrai
naudoja ne tik jo, bet ir citrinos,
obuolių, acto ir grapefruto sultis.

• Sv. Tomas Akvinietis buvo
ne tik garsus filosofas, bet ir
pasirinkęs meile tikėjimui ir ti-
kintiesiems. Ypatiną meilę jis
turėjo valgiui ir tą savo pome-
gį nevaržė. Turint sunkumų pa-
siekti tolimesnį lėkštę, jam bū-
do padaryta specialia išplovimo
stalas.

Nepervirinti maistą

Galima išvirti maistą nepa-
randant jame maistingumo, vi-
taminų ir mineralų. Daugelis
šiuos dalykus praranda pervir-
inant mėsą. Todėl ją ir vaisius
bei daržoves nepervirinti. Be-
to, verdant laikyti šių taisyk-
lių:

— Verdant nenaudoti daug
vandens, ypač jei iš jo nėra da-
roma sriuba. Kuo mažiau van-
dens, tuo geriau laikosi mine-
ralai.

— Verdant daržoves reikia
sandariai uždengti. Likusį van-
dėnį naudoti padažui arba sri-
bai.

— Jokių būdų nepervirinti.
Pratintis naudoti kramsnias
daržoves, o ne virintus ištižu-
sias.

— Nevirti per daug maisto.
Atšildant sunaikinama daug
naudingų bei maistingų me-
džiagų.

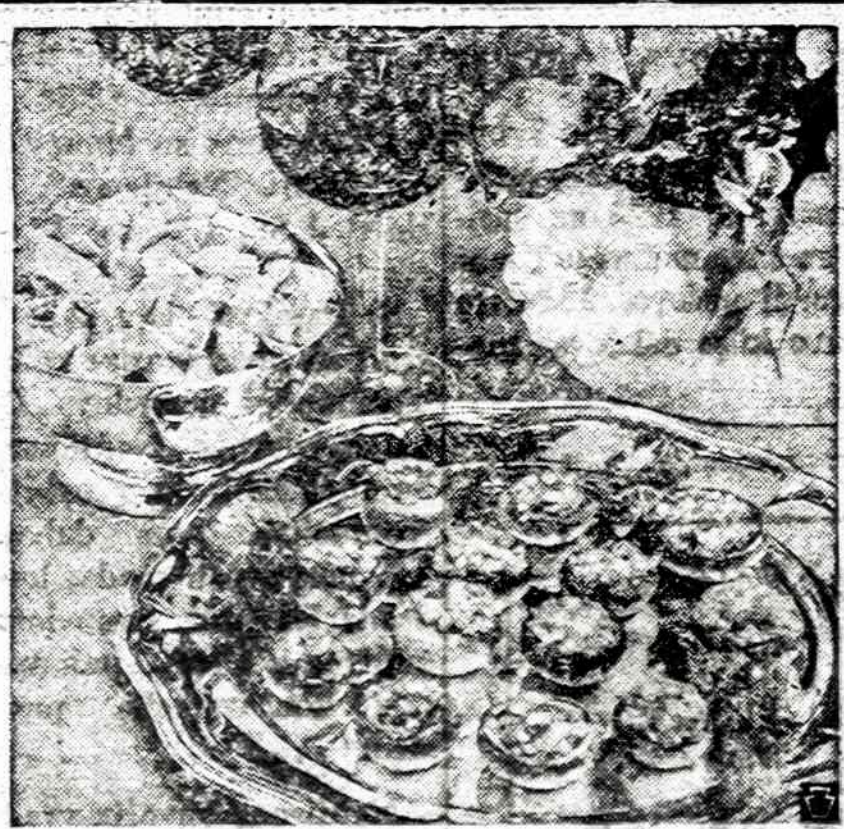
— Naudotina, jei tik galima
šviežios nevirtos daržovės, su
visu kvapumu, kramsnumu ir
visais vitaminais, kurių dalį
net atsargus virimas sunaikina.

M. Miškinytė

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. ERNANDES
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Happy Hour Mushrooms, a prize-winning recipe at the State Fair of Texas, will star at any party. Crushed Fritos brand corn chips, wine and other tasty ingredients combine in a stuffing for fresh mushroom caps to make a unique hot hors d'oeuvre.

Happy Hour Mushrooms marched away with the "Best of Show" award at the State Fair of Texas, and they are sure to get equal billing at your party table!

This prize-winning recipe combines Fritos brand corn chips and Frito-Lay brand dip mix with cheese, seasoning and just the right amount of wine for a tasty mixture to top fresh mushroom caps. Flashed under the broiler until brown and served bubbly hot, these stuffed mushrooms will be the star attraction at any festive occasion.

Happy Hour Mushrooms may be made in advance and refrigerated until party time. Brush the mushroom caps with lemon juice or white wine before stuffing and they will retain their light color during cooking.

HAPPY HOUR MUSHROOMS

26 medium-sized	Fresh mushrooms
2 tablespoons	Melted butter
1 stick	Butter, softened
1 clove	Garlic, minced or mashed
1/2 cup	Grated Monterey Jack cheese
2 tablespoons	Red wine
2 tablespoons	Soy sauce
1 package	Frito-Lay brand toasted onion dip mix
1/2 cup	Finely crushed Fritos brand corn chips

DIRECTIONS:
Remove stems from mushrooms. Wash caps and brush with melted butter.
Combine softened butter, garlic, and grated cheese; mix well. Add wine, soy sauce, dip mix and crushed corn chips to make a paste.
Fill mushroom caps with mixture. Place on baking sheet and broil for 5 minutes, or until bubbly and lightly browned.

Simas Laniauskas Gėlės (tapyba)

Nesikeis prekybiniai santykiai

Raudonosios Kinijos lyderiai Mao Ce-tungui mirus, nesitiki-
ma didelių pasikeitimų Ameri-
kos-Kinijos prekybiniuose san-
tykiuose. Amerikos-Kinijos san-
tykių stebėtojai bei suinteresuoti
prekybininkai mano, kad pilnų
diplomatinių santykių užmez-
gimas ir pripažinimas palankaus
prekybinio statuso tarp Kinijos
ir Amerikos yra delsimas pa-
čios Amerikos, bet ne Kinijos po-
litikų.

Šiais prezidento rinkiminiais
metais nenumatoma jokių Ame-
rikos-Kinijos politinių santykių
pasikeitimų. Jie ir toliau pa-
siliks užsaloje. Yra įvairių nu-
monių, bet daugumoje manoma,
kad kiniečių nepasitenkinimas ir
net pasibaurėjimas sovietais
yra toks didelis, jog norom ne-
norom Kinija savaime glausis
arčiau vakarų laisvojo pasaulio
ir Amerikos, nežūrint kas už-
ims Mao vietą.

♦ Jauni krakodilukai, išsi-
ritę iš kiaušinio, yra tris kar-
tus didesni už patį kiaušinį.

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Upytės klubas ruošia išpardavimą
devėtų drabužių ir įvairių kitų daiktų
rugsėjo 15 ir 16 dieną Bataan sa-
lėje, 4046 So. Western Ave. Nuo 10
val. ryto iki 7 val. vak.

Egipto faraonų maskė

WASHINGTONAS. — Ame-
rikos nepriklausomybės proga,
Egipto vyriarsybė yra atsiun-
tusi į Ameriką Egipto senovės
karaliaus Tutanchameno auksinę
maskę. Ji yra gryno auksio ir
sveria 24 svarus. Ji bus Wa-
shingtone tautinėje meno gale-
rijoje išstatyta apžiūrai lap-
kričio 17.

Ji išstis 2 1/2 metų keliaus po
Ameriką. Aplankys daugelį
miestų, įskaitant ir Čikagą. Či-
gagoje auksinė maskė bus išsta-
tyta apžiūrai Field muzie-
juje 1977 m. balandžio 15 d. Ji
minėtame Čikagos muziejuje iš-
bus iki rugpjūčio 15 d.

♦ Vanduo yra karščiausias
prieš pat pradėdamas virti.

A. A. IZABELE VEZIENE
BAKULYTE.
Gyv. 6349 So. Artesian Ave.
Mirė 1976 m. rugsėjo 10 d. 4:00 val. popiet, sulaukus 74 metų
amžiaus. Gimusi Skotijoje.
Amerikoje išgyveno 27 metus.
Paliko nuliūdę du sūnus Rimas ir Gintautas, marti Lak-
tonė, anūkė Vaiva ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Lietuvos Dukterų Draugijai.
Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 South West-
ern Avenue.
Antradienį, rugsėjo 14 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš kop-
lyčios į Sv. M. Marijos Gėmimo parapijos kapinyną, o po gedulingų
pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. IZABELE VEZIENE giminės, draugai ir pažįstami
nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutinį
patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnūs, marti, anūkė, giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans, Tel. RE 7-3600.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
SLA - jau 30 metų tarnauja lietuvių visuomenėi ir išmoko daug
giam kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus
uems nariams.
SLA - didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija - duoda gyvy-
bės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-
NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės
pagalbos pagrindu.
SLA - jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą,
tad jo apdrauda tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali
gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00
iki \$10,000.00.
SLA - jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą Endowment In-
surance, kad jaunuoliai gautų pinigų aukštojo mokslo studi-
joms ir gyvenimo pradžiui.
SLA - duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą
už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
SLA - AKCIDENTALE APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-
nims, rekomenduojama lietuviški KLUBU ir draugijų na-
rijams. Už \$1,000.00 akcidentales apdraudus mokeskis \$2.00
iki 1 metų.
SLA - kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės į kuopų
veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.
Gausite spausdintą informaciją, jeigu parašysit:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIKŠKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Pabusk, kursai miegi ir kelkis iš numirusių, tai Kristus apšvie-
savo". — Efez. 5:14.

Kuomet krikščionio akys ir ausys atsidaro ir jis pamato tikrąjį pasau-
lio stovį, jis turi atsikelti lyg iš numirusių ir pradėti veikti, kontroliuoti
ir tvarkyti savo kūną, atsisukti nuo nuodėmių ir nuo viso, kas bloga ir
pasistengti uoliai vykdyti teisingumo ir meilės įstatymus. Pabudes, atsi-
kėles ir apsišvietęs žmogus nebenorės paremti nuodėmingus tamsybės dar-
bus. Jis stengsis kovoti prieš ir nepasiduoti pasaulio gundymams ir pagei-
dimams ir šėtono apgaudinėjimui. Apie didįjį žmonijos priešą šėtoną, yra
parašyta, kad jo tikslu ir pasikėsimu yra suvedžioti visą pasaulį. Kaibėda-
mas apie jį apaštalas sako: "Nenuostabu, nes pats šėtonas persirengia į švie-
sos angelą". — 2 Kor. 11:14, 15.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Jį klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Tel.: Grovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: Townhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MILWAUKEE VISTA
Kl. 7-3600 Kl. 7-3601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: Lafayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003
PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

